

**Bijlage 1: Stand van zaken uitvoering aanbevelingen en toezeggingen**  
**Rekenkameronderzoek financiële ondersteuning sportverenigingen door de gemeente**

De Rekenkamer heeft haar onderzoek naar de financiële ondersteuning van sportverenigingen door de gemeente afgerond met een aantal aanbevelingen. Het college heeft in het kader van bestuurlijk hoor- en wederhoor en bij de behandeling van het rapport in de Kamerronde een aantal toezeggingen gedaan aanbevelingen uit te voeren. De raad vond deze toezeggingen voldoende; zij vond het niet nodig het rapport te behandelen in de Besluitenronde. In het overzicht in voorliggende bijlage zijn de aanbevelingen en toezeggingen op een rij gezet. Voor zover al aan de orde, heeft de Rekenkamer aangegeven hoe het staat met de uitvoering per 1 maart 2016.

In de tabel is gebruik gemaakt van de volgende afkortingen en kleurcoderingen:

- Afkortingen:
  - BHW: toezeggingen gedaan in de reactie in het kader van bestuurlijk hoor- en wederhoor;
  - KR: toezeggingen gedaan bij de behandeling van het rapport in de Kamerronde op 23 september 2015;
  - O: actie benoemd tijdens de bespreking in diezelfde Kamerronde, maar niet genoteerd als toezegging.

Kleurcoderingen:

- Groen: de toezegging is uitgevoerd
- Geel: er wordt gewerkt aan de uitvoering van de toezegging
- Rood: de toezegging is nog niet uitgevoerd
- Blauw: uitvoering van de toezegging is nog niet aan de orde

Aanbevelingen Rekenkamer	Reactie / toezeggingen college en eventueel raad	Stand van zaken per 1 maart 2017
<p>Wanneer de gemeenteraad de ambitie heeft om in de toekomst te gaan sturen en de wil heeft om doelgericht en doeltreffend te zijn op het gebied van sportondersteuning, dan biedt de in 2016 op te stellen Sportnota een uitgelezen kans. De Rekenkamer geeft een aantal voorzetten voor mogelijke denkrichtingen:</p>	<p><b>KR:</b> In 2016 wordt een nieuwe sportnota opgesteld. Er komt een schriftelijk antwoord over de planning.</p> <p><b>O:</b> De <b>raad</b> heeft onderling bepaald een werkgroep of iets dergelijks te gaan opzetten bij het opstellen van de nieuwe Sportnota. Het is aan de raad om daar vorm aan te geven en op tijd bij de wethouder aan te kloppen met ideeën.</p>	<p>Het college heeft de gemeenteraad op 17 november 2015 geïnformeerd over de <a href="#">aanpak en planning</a> van het opstellen van de nieuwe Sportnota 2017 – 2020.</p> <p>Op 24 februari 2016 vond de eerste bijeenkomst van de raads werkgroep sport plaats. Er is met name gesproken over het gebruik van buitensportaccommodaties. De voorbereiding van de startnotitie voor de nieuwe Sportnota vond plaats op 21 april 2016.</p>
Kostendekkendheid:		
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zoek uit hoe andere gemeenten tot hogere kostendekkendheid komen</li> <li>• Denk daarbij aan effecten op korte én lange termijn op verschillen in financiële ondersteuning</li> </ul>	<p><b>KR:</b> er volgt een notitie over de inzet en het gebruik van buitensportaccommodaties en de manier waarop dat verbeterd kan worden.</p>	<p>Voor de eerste bijeenkomst van de raads werkgroep sport is een notitie aangeleverd waarin de kerngegevens per buitensportaccommodatie zijn opgenomen. In deze notitie wordt (nog) niet ingegaan op de kostendekkendheid van de buitensportaccommodaties en de mogelijkheden deze te verhogen. Logischerwijs wordt ook nog niet ingegaan op de mogelijke verschillen in financiële ondersteuning tussen binnen- en buitensport die aanpassingen in de kostendekkendheid van de accommodaties met zich meebrengen.</p> <p>De startnotitie voor de nota buitensportaccommodaties was toegezegd voor het vierde kwartaal van 2016. Nu de voorbereidingen meer (doorloop)tijd hebben gekost dan gepland, is de aanlevering uitgesteld tot het tweede kwartaal van 2017.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Neem eventueel met die informatie een besluit over te treffen maatregelen</li> </ul>		<p>Besluitvorming is in de loop van 2017 aan de orde.</p>

Aanbevelingen Rekenkamer	Reactie / toezeggingen college en eventueel raad	Stand van zaken per 1 maart 2017
Directe subsidies:		
<ul style="list-style-type: none"> <li>Beantwoord de fundamentele vraag over het nut van directe subsidies</li> </ul>	X	Deze vraag is aan de orde bij de voorbereiding van (de startnotitie voor) het nieuwe Sportnota. Noch in de bijeenkomsten van de raads werkgroep, noch bij de behandeling van de Startnotitie voor de Sportnota is deze vraag aan de orde geweest. Deze zal nu beantwoord moeten worden in de nieuwe Sportnota zelf.
<ul style="list-style-type: none"> <li>Als het instrument van directe subsidie gehandhaafd blijft:</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>Besluit hoe gedetailleerd beleidsregels en subsidieplafonds moeten zijn</li> </ul>		Deze besluiten zijn aan de orde bij de behandeling van de nieuwe Sportnota. Aangekondigd is dat in de nieuwe Sportnota een voorstel wordt gedaan op basis van het onderzoek van een stagiair (voorjaar 2016) naar de bekendheid, het gebruik en de toepassing van de beleidsregels onder sportverenigingen.
<ul style="list-style-type: none"> <li>Maak een nadere analyse van de categorie 'overig'</li> </ul>	<b>BHW:</b> in aanvulling op de budgetten gekoppeld aan specifieke beleidsregels ramen we ook een budget 'overig'.	Er is geen specifiek onderzoek gedaan naar de categorie 'overig'
<ul style="list-style-type: none"> <li>Geef het college opdracht op basis van de bevindingen een werkbare set beleidsregels te maken</li> </ul>	<b>BHW:</b> Een afweging tot herziening van de beleidsregels voor directe subsidies maken we bij de oplading van de nieuwe Sportnota.	Zo'n opdracht is niet door de raad gegeven. Het college zal een voorstel doen in de nieuwe Sportnota die in het tweede kwartaal van 2017 ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd.

Aanbevelingen Rekenkamer	Reactie / toezeggingen college en eventueel raad	Stand van zaken per 1 maart 2017
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zoek (voordat de Sportnota 2016 wordt vastgesteld) antwoord op de vraag hoe de subsidiënten – de Nijmeegse sportclubs – het gemeentelijke sportondersteuningsbeleid ervaren.</li> </ul>		<p>Als onderdeel van het onderzoek door een stagiair naar de beleidsregels, is onder andere een enquête uitgezet onder de sportverenigingen en is met een aantal daarvan een diepte-interview gehouden.</p>
	<p><b>O:</b> de bestuurlijke lijn van de afgelopen twee jaar om verenigingen niet actief aan te schrijven over subsidiemogelijkheden wordt veranderd.</p>	<p>Hier is op verschillende manieren invulling aan gegeven. In 2015 zijn de bij de gemeente bekende verenigingen rechtstreeks via een mailing op de bestaande subsidiemogelijkheden gewezen. Tevens is een publicatie in De Brug verschenen. Aanvullend is in 2015 het onderzoek door de stagiair (zie hiervoor) gevraagd naar de voorkeuren van de verenigingen voor de wijze van communiceren. Daaruit kwam naar voren dat zij het liefst via sociale media op de hoogte worden gehouden en niet via De Brug. In 2016 is dan ook geen stuk in De Brug geplaatst, maar zijn de verenigingen via een mail geïnformeerd. Tevens is in 2016 een brede bijeenkomst georganiseerd over de subsidiemogelijkheden.</p>

Aanbevelingen Rekenkamer	Reactie / toezeggingen college en eventueel raad	Stand van zaken per 1 maart 2017
Monitoring en evaluatie:		
<ul style="list-style-type: none"> <li>Zorg voor een goede, transparante, eenvoudig te ontsluiten en controleerbare registratie van verstrekte subsidies</li> </ul>	<p><b>BHW:</b> inmiddels is een model ontwikkeld waarmee we inzichtelijk maken aan wie we subsidie geven en wat de grondslag hiervoor is binnen de beleidsregels sport en bewegen. De eerste resultaten presenteren we in de jaarstukken 2015.</p>	<p>Vanaf januari 2016 worden de verstrekte subsidies gecategoriseerd naar de beleidsregel op basis waarvan de subsidie wordt verstrekt. In het systeem is per beleidsregel tevens het subsidieplafond opgenomen, zodat eenvoudig kan worden nagegaan in hoeverre het budget nog ruimte biedt.</p> <p>De Rekenkamer heeft 24 dossiers bestudeerd van de subsidies die zijn verstrekt in 2016. In de beschikkingen is steeds het doel van de subsidie vastgelegd. In 18 gevallen gaat het om een doel dat volgt uit één van de beleidsregels. In 6 gevallen gaat het om subsidies die niet gebaseerd zijn op de beleidsregels:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>4 keer voor de 'begeleidingskosten om tot concrete duurzaamheidsmaatregelen te komen'</li> <li>1 keer voor 'aanloopkosten om het sportaanbod in Nijmegen Noord te vergroten'</li> <li>1 keer voor 'deelname van G-teams aan de Special Olympics'.</li> </ul> <p>Dit is een duidelijke verbetering ten opzichte van de onderzoeksperiode en 2015.</p>

Aanbevelingen Rekenkamer	Reactie / toezeggingen college en eventueel raad	Stand van zaken per 1 maart 2017
<ul style="list-style-type: none"> <li>Ga bij het formuleren van nieuw beleid direct ook na of het meetbaar is</li> </ul>		<p>Op 21 september 2016 is er een bijeenkomst georganiseerd voor de werkgroep uit de raad. Hierin is, aan de hand van een ambtelijk memo, gesproken over te hanteren indicatoren voor het toekomstige sportbeleid.</p> <p>In de eerste werkgroepbijeenkomst in februari 2016 heeft de Rekenkamer de raad aangeboden mee te denken over de te hanteren indicatoren. Dat aanbod van de Rekenkamer staat nog steeds. Zij heeft de werkgroepleden voorafgaand aan de bijeenkomst van 21 september 2016 laten weten het alleen zinvol te vinden over te hanteren indicatoren te spreken, als er een concept Sportnota ligt, waarin een volledige set met doelen is opgenomen. Indicatoren zijn er immers voor bedoeld om op gezetten momenten uitspraken te kunnen doen over de mate waarin de doelen van beleid worden gerealiseerd.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>Ga na wie (raad, college, ambtelijk) welke informatie wil hebben, met welk doel en in welke frequentie</li> </ul>	<p><b>BHW:</b> we nemen de door u gemaakte constatering mee bij het opstellen van de begroting 2016 om de relatie met de doelstellingen uit het beleidsplan nadrukkelijker te leggen. (...) We gaan ervan uit dat de begroting én jaarstukken 2016 voor het onderdeel sport inzichtelijker zijn voor de raad.</p> <p><b>O:</b> Waar publiek geld wordt uitgegeven moet de verantwoording transparant en controleerbaar zijn voor de raad. Daarom zijn in de begroting 2016 verschillende verbeteringsuggesties van de rekenkamer verwerkt. De portefeuillehouder wil graag van de raad terugkrijgen of deze met de nieuwe opzet voldoende in staat is om op hoofdlijnen te sturen en te controleren.</p>	<p>De tekst in de begroting 2017 is identiek aan die uit de begroting 2016. Daarover heeft de Rekenkamer in het kader van de nazorg opgemerkt: 'De tekst in de begroting is aangepast. Er is een selectie van doelstellingen uit de diverse beleidslijnen uit de Sportnota opgenomen. De beleidslijnen zelf zijn echter niet benoemd, en er is geen toelichting gegeven op de opgenomen doelstellingen. In de ogen van de Rekenkamer is daardoor nog geen sprake van een heldere relatie tussen de Sportnota en de begroting. De Rekenkamer constateert verder dat nu wel een toelichting is gegeven op de herkomst van de indicatoren en is benoemd waarom bepaalde indicatoren niet gevuld zijn. Omdat nog geen wijzigingen in de vulling van de indicatoren heeft plaatsgevonden zijn de mogelijkheden voor sturing en controle door de raad naar het oordeel van de Rekenkamer nog niet toegenomen.</p>

Aanbevelingen Rekenkamer	Reactie / toezeggingen college en eventueel raad	Stand van zaken per 1 maart 2017
		<p>Voor zover de Rekenkamer heeft kunnen nagaan heeft de raad niet aan het college teruggekoppeld in hoeverre hij met de aanvullingen in de begroting uit de voeten kan.</p>
		<p>In de begroting 2017 is aangegeven dat de indicatoren in de Zomernota 2017 zullen worden aangepast aan de beleidsdoelstellingen van de nieuwe Sportnota. Opvallend is dat op 21 september 2016, los van de nieuwe beleidsdoelen, al een bijeenkomst voor de raads werkgroep is georganiseerd over de nieuw te hanteren indicatoren. Zoals hiervoor al aangegeven, heeft de Rekenamer de raad nog niet ondersteund bij het bepalen van de te hanteren indicatoren. In de ogen van de Rekenkamer is het noodzakelijk dat eerst bepaald wordt wat de doelen van het beleid zullen zijn. Pas daarna kan bepaald worden met welke indicator(en) gemeten gaat worden of die doelen gerealiseerd worden. Het aanbod voor ondersteuning van de raad blijft staan. Op het moment dat de doelen bekend zijn, denkt de Rekenkamer graag met de raad mee over de te gebruiken indicatoren.</p>
	<p><b>BHW:</b> We gaan de ontwikkeling van de subsidieaanvragen monitoren en zullen op basis hiervan clubs tussentijds informeren over de huidige subsidiemogelijkheden.</p>	<p>Elk kwartaal wordt op een rij gezet hoeveel subsidie per beleidsregel is verstrekt. De clubs worden één keer per jaar via de mail geïnformeerd over de subsidiemogelijkheden.</p>
	<p><b>O:</b> we gaan de ledenaantallen bijhouden. Het gaat erom dat 75% van de leden in Nijmegen moet wonen. Daar hebben we echt iets laten liggen, waarop we meer moeten gaan sturen.</p>	<p>De Rekenkamer heeft 24 dossiers geanalyseerd van de subsidies die in 2016 zijn verstrekt. In 18 gevallen was de ledenlijst van de vereniging bijgevoegd. Hier is een duidelijke verbetering ten opzichte van de onderzoeksperiode en 2015 te zien.</p>

Aanbevelingen Rekenkamer	Reactie / toezeggingen college en eventueel raad	Stand van zaken per 1 maart 2017
En verder:		
<ul style="list-style-type: none"> <li>Besteed afzonderlijk aandacht aan het beleid van privatisering van accommodaties van sportverenigingen</li> </ul>	X	Het is de planning dat aan de startnotitie buitensportaccommodaties een evaluatie van de geprivatiseerde sportvelden wordt gekoppeld.
<ul style="list-style-type: none"> <li>Geef het college opdracht het begrip 'voldoende gelden' uit artikel 11 van de NKS uit te werken in nadere regels, om een afwegingskader te hebben voor het toetsen van subsidieaanvragen.</li> </ul>	X	De gemeenteraad heeft het college nog niet zo'n opdracht gegeven. Ambtelijk is aangegeven dat inmiddels bij aanvragen voor subsidies ook gevraagd wordt naar andere bronnen van inkomsten, zodat die wel meegenomen kunnen worden in de afweging.

Het overzicht levert een wisselend beeld op van de uitvoering van de aanbevelingen en toezeggingen. Zo zijn de aanbevelingen rond de verstrekking van directe subsidies uitgevoerd. Op basis hiervan kan meer inzicht worden gegeven in de doelen waarvoor subsidies zijn verstrekt en kunnen verenigingen ook meer gericht geïnformeerd worden over de subsidiemogelijkheden. Dat laatste gebeurt nu ook. Aan de nieuwe Sportnota 2017 – 2020 wordt gewerkt. Het is de planning dat deze in het tweede kwartaal van 2017 ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd. Opvallend is het dat een aantal – volgens de Rekenkamer - noodzakelijke voorbereidende besluiten nog niet (zichtbaar) is uitgevoerd en niet in de bijeenkomsten van de raads werkgroep aan de orde zijn geweest. De startnotie voor het beleid rond de buitensportaccommodaties staat gepland voor aanbidding aan de raad in het tweede kwartaal van 2017. Het is de bedoeling dat hieraan een evaluatie van de geprivatiseerde buitensportaccommodaties wordt gekoppeld. Voor de aanbeveling om het begrip 'voldoende gelden' uit de NKS uit te werken in nadere regels geldt dat hier niets mee is gebeurd. De raad heeft het college nog geen opdracht gegeven dit op te pakken, en het college zelf is daar ook uit eigener beweging nog niet mee gestart. Ambtelijk is ons aangegeven dat inmiddels wel gevraagd wordt naar andere bronnen van inkomsten van verenigingen, zodat die meegenomen kunnen worden in de afweging een subsidie al dan niet toe te kennen. Dit was concreet aan de orde bij de subsidie die in de zomer van 2016 aan de hockeyclubs is verstrekt. De Rekenkamer gaat nog na hoe hierbij te werk is gegaan.